

Dementes retsstilling
1. udgave, 1. opdag 1999

© 1999 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Udgivet med støtte fra Jurist- og Økonomforbundets Forlags legat til støtte af udgivelse af videnskabelig litteratur.

Omslagsillustration: Bjørn Lillesøe

Tryk: Gentofte Tryk

Indbinding: Damm's Bogbinderi, Randers

Printed in Denmark 1999

ISBN 87-574-0136-5

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon: 33 95 97 00
Telefax: 33 95 99 97
e-mail: fl@djoef.dk

Homepage: <http://www.djoef.dk/flhome.htm>

Forord

Denne afhandling er udarbejdet som led i et eksternt ph.d.-forløb tilknyttet Institut C, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet.

Ph.d.-forløbet har været en del af et tværfagligt projekt finansieret af en strategibevilling fra Det Sundhedsvidenskabelige, Samfundsvidekskabelige og Humanistiske Forskningsråd samt af Københavns Sundhedsdirektorat/Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Det tværfaglige projekt har været tilknyttet Center for Forskning og Udvikling på Åldreområdet, Kommunehospitalet i København, under ledelse af læge, ph.d. Kirsten Schultz-Larsen. Centret har venligst bidraget med kontorfaciliteter, sekretær- og EDB-bistand.

Professor, dr.jur. Linda Nielsen, Københavns Universitet, og Kommitteret ved Folketingets Ombudsmand, lektor Jon Andersen har været mine vejledere under forløbet, og jeg er dem meget taknemmelig for deres vejledning, støtte og opbakning.

Professor, dr.jur. Flemming Balvig, Københavns Universitet, skal have tak for sin venlige bistand, samt gode råd og vejledning omkring udarbejdelse af interviewguide.

En speciel tak skal lyde til de pårørende, der velvilligt medvirkede i interviewene, og derved skabte grundlag for denne afhandlings tilblivelse.

Interviewene er meget omhyggeligt blevet nedskrevet fra bånd af sekretær Tove Witzke.

Doms- og lovregister er velvilligt udarbejdet af stud.jur. Peter Søeby og stud.jur. Helene-Vogt.

Cand.jur. Lotte Lindtner Lillesøe har omhyggeligt læst korrektur på afhandlingen samt været en uvurderlig støtte og opmuntring gennem hele forløbet. Bjørn Lillesøe har stillet sine kreative evner til rådighed som idémand til bogens forside.

Cand.psyk. Mads Haaning og projektsygeplejerske Hanne Bache har ligeledes været uvurderlige støtter både fagligt og personligt gennem hele forløbet.

Nævnes skal også pensioneret dommer Inger Margrete Pedersen, der med sin enorme viden, store medmenneskelighed og sit aldrig svigtende engagement omkring de svages retsstilling har ydet et væsentligt bidrag til mit arbejde.

Endelig vil jeg takke min nærmeste familie for al den opbakning, støtte og interesse, jeg har oplevet gennem forløbet, samt for deres overbærenhed med mit fravær i de perioder, hvor arbejdet havde førsteprioritet.

Afhandlingen er indleveret til bedømmelse i januar 1998. Bedømmelsesudvalget gav mig mulighed for at opdatere afhandlingen inden udgivelse, og dette arbejde er afsluttet medio november 1998.

Dorthe Vennemose Buss

Januar 1999.

Indhold

Kapitel 1: Indledning	13
1. Hvorfor dementes retsstilling	13
2. Tværfagligt demensprojekt	14
3. Formål og mål for den juridiske undersøgelse	15
4. Etisk godkendelse	16
4.1. Godkendelse af den juridiske undersøgelse	16
5. Privat register	17
Afsnit I: Forforståelse	
Kapitel 2: Demens	19
1. Hvad er demens	19
1.1. Demensformer, symptomer	19
1.2. Diagnosticing og behandling	20
1.3. Antal demente og deres alder	21
1.4. Psykisk sygdom eller hjerneskade	22
2. Handleevne	22
2.1. Tab af handleevnen	23
2.2. Eksempel på vurdering af handleevnen	23
Kapitel 3: Personers rettigheder	26
1. Selvbestemmelse og integritet	26
2. Rettigheder, lovbestemte og etiske	27
2.1. Grundloven	27
2.2. Folkeretligt bindende konventioner	28
2.2.1. Menneskerettigheder	28
2.2.1.1. EMK artikel 3	28
2.2.1.2. EMK artikel 5	29
2.2.1.3. EMK artikel 6	29
2.2.1.4. EMK artikel 8	30
2.2.2. FN's konventioner	30
2.2.3. Europarådets konvention	30
2.3. Folkeretlige resolutioner	32
2.3.1. FN resolutioner	32
2.3.2. Europarådets resolution	33
2.3.3. Jerusalem-erklæringen	33
2.4. Straffeloven	33
2.4.1. Retten til personlig frihed	34
2.4.2. Retten til privatliv	34
2.4.3. Retten til respekt for liv og legeme	34
2.5. Etiske rettigheder	34
2.6. Beskyttelse af svage grupper	37
3. Pligt/adgang til at varetage andres anliggender	37
3.1. Værgemål	37
3.2. Nedværge	38
3.3. Nedret	38

3.4. Negotiorum gestio	39
3.5. Hjælpepligt	39
3.6. Omsorgspligt	39
3.6.1. Omsorgspligt inden for familien	40
3.6.2. Omsorgspligt for alle mennesker	41
3.6.3. Den offentlige omsorg	41
3.6.4. Tvang i omsorgen	42
3.7. Samtykke	43
4. Retsikkerhed	44
4.1. Retssikkerhed for demente	45
Kapitel 4: Teori og metode	47
1. Teorien om retlig polycentri	47
2. Retlig polycentri og dementes retsstilling	48
3. Metode	49
3.1. Det kvalitative interview	50
3.2. Den retsdogmatiske undersøgelse	50
3.2.1. Lovgivning	50
3.2.2. Domme	50
3.2.3. Årsberetninger fra Folketingets Ombudsmand	51
3.2.4. Administrative afgørelser	51
3.2.5. Teori	51
Kapitel 5: Forskningsdesign for de kvalitative interview	52
1. Valg af data baseret på kvalitative interview	52
2. Etiske overvejelser og valg	53
2.1. Er undersøgelsen nødvendig	53
2.2. Kan data indhentes på anden måde	54
2.3. Information, frivillighed og anonymitet	54
2.4. Samtykke	54
2.5. Løbende etiske overvejelser	55
3. Valg af interviewdeltagere	55
3.1. Udvælgelseskriterier	55
3.2. Antal mulige deltagere	56
3.3. Frafald	56
3.4. Deltagere	57
4. Interviewene	57
4.1. Interviewguide	57
4.2. Efter interviewene	58
5. Analyse	58
6. Repræsentativ undersøgelse	59
7. Pålidelig undersøgelse	60
8. Validitet i undersøgelsen	60
8.1. Kvaliteten af håndværksarbejdet	61
8.2. Dialog i det sociale fællesskab	61

Afsnit II: Empiri

Kapitel 6: Uformel og formel varetagelse af dementes anliggender	63
1. Indledning	63
2. Inddeling i kategorier	63
3. De pårørendes viden om og holdning til formel varetagelse af dementes anliggender	65
3.1. Viden om umyndiggørelse	65
3.1.1. Viden om værgemålsloven	66
3.1.2. Holdning til umyndiggørelse	67
3.3. Delkonklusion	67
4. De pårørendes egen oplevelse af og problemer med rollen som uformel varetager af dementes anliggender	68
4.1. Delkonklusion	70
5. De pårørendes ønsker til ny lovgivning på demensområdet	70
5.1. Delkonklusion	71
Kapitel 7: Uformel varetagelse af dementes økonomi	73
1. Indledning	73
2. Handleevne i økonomisk henseende	74
2.1. Handleevne i suet	74
2.2. Tiltagende passivitet	75
2.3. Merforbrug af penge	77
2.4. Tingene forsvinder	78
3. Uformel varetagelse af økonomien	79
3.1. Former for uformel økonomisk varetagelse	79
3.1.1. Betalingsservice samt fuldmagt til bankkonto	80
3.1.1.1. Betalingsservice og selvadministration	82
3.1.1.2. Økonomisk varetagelse via bankbog samt ad hoc fuldmægter	82
3.1.1.3. Uformel varetagelse af social- og sundhedspersonale	84
3.2. Specielle økonomiske dispositioner efter demensudbrud	85
3.2.1. Kreditforeningslån	85
3.2.2. Opsigelse af forsikringsaftale	86
4. Aftaler	86
4.1. Rettig regulering af aftaler	87
4.1.1. Handleevne	87
4.1.1.1. Handleevne i behold	87
4.1.1.2. Nedsat eller manglende handleevne	87
4.1.2. Værgemålslovens § 46	88
4.1.2.1. Tilbagelevering og erstatning	88
4.1.2.2. Domspraksis	88
4.1.3. Aftalelovens §§ 31, 33 og 36	90
4.1.4. Aftalers opfør	91
4.2. Dementes aftaler sammenholdt med den retlige regulering	92
4.2.1. Aftaler om kontooprettelse	92
4.2.1.1. Bankbøger	93
4.2.1.2. Hævekort	93

5.2.2. Betalingserviceordninger	93	4.3.2. Det retlige kriterie	127
5.2.2.1. Aftale om betalingserviceordning	94	4.3.3. Behovskriteriet	127
5.2.2.2. Kontrol med betalingserviceordning	94	4.4. Typer af værgemål	128
5.2.2.3. Misbrug af betalingserviceordninger	94	4.4.1. § 5 værgemål	128
5.2.3. Aftale med ældrecenters personale om varetagelse af økonomien	96	4.4.2. § 6 værgemål	129
5.2.4. Låneaftalor	97	4.4.3. Samværgemål	130
5.2.5. Forsikringsaftaler	98	4.4.4. Særlige værgemål	131
5.2.5.1. Erstatningsansvar	99	4.4.5. Foreløbige værgemål	131
6. Fuldmagter	100	4.5. Anmodning om værgemål	131
6.1. Retlig regulering af fuldmagter inden for formuerettens område	100	4.6. Behandling af værgemålsasser	133
6.1.1. Former for fuldmagter	101	4.6.1. Sagens oplysning	134
6.1.2. Handleevne	102	4.6.2. Partshøring	135
6.1.2.1. Handleevne i behold	102	4.6.3. Partsstatus og underretningspligt	136
6.1.2.2. Nedsat eller manglende handleevne	102	4.6.4. Prøvelse af værgemålsafgørelser	137
6.1.3. Fuldmagtters ophør	103	4.7. Værger	137
6.1.4. Vedvarende fuldmagter	103	4.7.1. Faste værger	138
6.2. Fuldmagter som dokumentation for repræsentation over for offentlige myndigheder	104	4.7.2. Værgens opgaver	139
6.3. Dementes fuldmagter sammenholdt med den retlige regulering	105	4.7.3. Kontrol med værgen	140
6.3.1. Gyldige fuldmagter	105	4.7.4. Vederlag til værgen	141
6.3.2. Ugyldige fuldmagter	105	4.8. Ægtefælle under værgemål	142
6.3.3. Bankfuldmagter	107	4.9. Retsvirkning af værgemål	143
6.3.4. Repræsentation over for offentlige myndigheder	108	4.9.1. Umyndiges aftaler	144
7. Skatteforhold	109	4.9.2. Kolliderende retshandler	144
8. Domstolssager	109	II. Delkonklusion	145
8.1. Straffesager	111	Kapitel 9: Uformel og formel varetagelse af dementes personlige forhold	147
8.1.1. Straffrihed	111	I. Indledning	147
9. Delkonklusion	111	II. Personlige forhold	147
Kapitel 8: Formel varetagelse af dementes økonomi	115	III. Former for uformel varetagelse af personlige forhold	149
1. Indledning	115	IV. Former for formel varetagelse af personlige forhold	149
2. Økonomisk varetagelse af ægtefælle	115	4.1. Værgemål vedrørende personlige forhold	150
2.1. Anvendelse af retsvirkningslovens § 13 i praksis	117	4.1.1. Behovskriteriet ved personligt værgemål	151
3. Pensionsadministration	118	4.1.2. Retsvirkning af et personligt værgemål	152
3.1. Pensionsadministration i praksis	118	4.1.3. Kontrol af den personlige værge	154
3.2. Lov om social pension § 36	119	4.2. Delkonklusion	154
3.3. Pensionsadministration for demente	120	III. Handleevne i personlig henseende	156
4. Værgemål	123	5.1. Isolation	156
4.1. Tidlige lovgivning	123	5.1.1. Aftagende orienteringsevne	156
4.2. Den nye værgemålslov	124	5.1.2. Aftagende interesse for og evne til at følge med i omverdenen	157
4.3. Kriterier for beskikkelse af værgemål	126	5.1.3. Aftagende interesse for og evne til at deltage i socialt samvær	158
4.3.1. Det medicinske kriterie	126	5.1.4. Tiltagende besvær med at ringe op på telefonen	160
4.3.1.1. Svær demens	126	III. Manglende forståelse for og tiltagende passivitet vedrørende indtagelse af mad og drikke	160

5.4. Aftagende forståelse for og tiltagende passivitet vedrørende eget helbred	163	3.4.1.1. Formel adgang til at give samtykke til videregivelse af fortrolige oplysninger	189
5.5. Aftagende tidsfornemmelse	165	3.4.1.2. Videregivelse af fortrolige oplysninger uden samtykke	190
5.6. Specielle problemstillinger	166	3.4.2. Information til pårørende	191
5.6.1. Forstærkede demenssymptomer i relation til pressede situationer	166	3.5. Lovforslag om psykisk handicappedes retssikkerhed	191
5.6.2. Psykotiske symptomer	167	4. Varetagelse af dementes personlige forhold på det sociale område sammenholdt med den retlige regulering	194
5.6.3. Forvolde fare for sig selv og andre	167	4.1. Hjælp i hjemmet, hjælpemidler og økonomiske tilskud	194
6. Identifikation af behov for praktisk varetagelse af personlige forhold	168	4.2. Daghjem og aflastningsophold	197
6.1. Behov for praktisk varetagelse af personlige forhold i dagligdagen	168	4.3. Åldrebolig, beskyttet bolig eller plejehjem	198
6.2. Behov for praktisk varetagelse af personlige forhold i specielle situationer	169	5. Delkonklusion	199
6.3. Livsområder, der er inddraget i undersøgelsen	170		
Kapitel 10: Det sociale område	171	Kapitel 11: Sundhedsområdet	204
1. Indledning	171	1. Indledning	204
2. Den uformelle varetagelse af dementes personlige forhold på det sociale område	171	2. Den uformelle varetagelse af dementes personlige forhold på sundhedsområdet	204
2.1. Den praktiske omsorg	171	2.1. Iværksættelse af hjælp ved helbredsproblemer	204
2.1.1. Hygiejne	171	2.2. Kontakt til egen læge	205
2.1.2. Rengøring, tøjvask og indkøb	172	2.3. Kontakt til tandlæge	205
2.1.3. Mad og drikke	174	2.4. Kontakt til hjemmeplejen	205
2.2. Socialt samvær	174	2.5. Hospitalsindlæggelser	206
2.3. Kontakt til socialforvaltningen	176	6. Lovgivning med betydning for sundhedsområdet	207
2.4. Midlertidig eller varig flytning	177	3.1. Indledning	207
3. Lovgivning med betydning for det sociale område	178	3.2. Information om og samtykke til behandling	207
3.1. Kommunale tilbud om hjælp til hjemmeboende demente og deres pårørende	178	3.2.1. Samtykke til biomedicinske forsøg	210
3.1.1. Hjemmehjælp	179	3.2.2. Tvungen behandling	210
3.1.1.1. Afløsning af pårørende	179	3.2.2.1. Tvang i psykiatrien	210
3.1.1.2. Hjemmehjælp til demente og deres pårørende	179	3.2.2.2. Psykokirurgiske indgreb	212
3.1.2. Tilbud om daghjem/center	180	3.3. Sundhedspersoners tavshedspligt	213
3.1.3. Aflastningsophold	180	3.4. Hjemmesygeplejerskeordning	214
3.1.4. Oplysning, vejledning og tilsyn	180	3.5. Aktindsigt i helbredsoplysninger	215
3.1.5. Sagsbehandling	181	3.6. Klage over sundhedspersonale	215
3.1.6. Afgørelse	182	3.6.1. Klage over faglig virksomhed	215
3.1.7. Klageadgang	182	3.6.2. Klage over opførsel og service	216
3.1.8. Fremtidige forbedringer/forringelser	183	3.6.3. Erstatning	216
3.1.9. Formel adgang til iværksættelse og varetagelse af hjælpetilbud	184	7. Adgang til formel varetagelse af personlige forhold på sundhedsområdet	216
3.2. Hjælpemidler og økonomiske tilskud	185	8. Varetagelse af dementes personlige forhold på sundhedsområdet sammenholdt med den retlige regulering	217
3.2.1. Formel adgang til at optræde som legal partsrepræsentant	186	4.1. Lægehjælp	217
3.3. Flytning til anden bolig	186	4.1.1. Indlæggelse på hospital	218
3.3.1. Formel adgang til at give samtykke til flytning	187	4.1.2. Information og samtykke	218
3.4. Tavshedspligt og videregivelse af fortrolige oplysninger	188	4.1.3. Tvangen lægehjælp	219
3.4.1. Videregivelse af fortrolige oplysninger	188	9. Hjemmesygepleje	219
3.4.1.1. Samtykke	189	4.2.1. Kontakt til praktiserende lege	220
		4.2.2. Kontakt til pårørende	220
			221

Kapitel 12: Familieområdet	226	
1. Indledning	226	
2. Skilsmisse	227	
2.1. Skilsmisseeksempler fra praksis	227	
2.2. Lovgivning om separation/skilsmisse	227	
2.2.1. Separation/skilsmisse ved bevilling	227	
2.2.2. Separation/skilsmisse ved dom	228	
2.2.3. Bodeling	229	
2.3. Værgemål ved separation/skilsmisse	229	
2.4. Dementes retsstilling ved separation/skilsmisse	230	
3. Testamenter	231	
3.1. Eksempel på ændring af testamente fra praksis	231	
3.2. Lovgivning om oprettelse og ændring af testamenter	231	
3.2.1. Testamentshabititet	231	
3.2.1.1. Notartestamenter	232	
3.2.1.2. Vidnetestamenter	232	
3.2.2. Andre ugyldighedsgrunde	233	
3.2.3. Testamenter og værgemål	233	
3.3. Dementes retsstilling ved oprettelse og ændring af testamenter	233	
4. Delkonklusion	234	
Afsnit III: Retspolitiske overvejelser og forslag samt konklusion	235	
Kapitel 13: Generalfuldmagter	235	
1. Indledning	235	
2. Hvad er en generalfuldmagt?	236	
3. Lovgrundlag og domspraksis	236	
3.1. Oprettelse	236	
3.2. Retsvirkning og tilbagetrækning	237	
3.3. Indskrænkende eller udvidende fortolkning	238	
3.4. Fuldmagtsgiveren kommer under værgemål eller dør	238	
3.5. Reglerne om værgemål i forhold til generalfuldmagter	239	
4. Personlige forhold	240	
5. Fordele og ulemper ved anvendelse af generalfuldmagter	243	
6. Andre landes praksis vedrørende generalfuldmagter	244	
6.1. Engelske generalfuldmagter	244	
6.2. Skotske generalfuldmagter	245	
6.3. Australiske generalfuldmagter	247	
7. Delkonklusion	248	
Kapitel 14: En "ombudsmand" for inhabile	249	
1. Indledning	249	
2. "The Public Advocate"	249	
2.1. Oprettelse	250	
2.2. Udnævnelse og afsættelse	250	
2.3. Formål og kompetenceområde	250	
2.4. Personale	250	
2.5. Opgaver	250	
2.5.1. Information, oplysning og undervisning	251	
2.5.2. Juridiske opgaver	252	
2.5.3. Varetagelse af inhabiles interesser ved sager i nævnet for værgebesiddelse	252	
2.5.4. Varetagelse af økonomiske og personlige værgemål	252	
2.5.4.1. Økonomiske værgemål	253	
2.5.4.2. Personlige værgemål	253	
2.5.5. Ansættelse og uddannelse af frivillige værger	254	
2.5.6. Ansættelse og uddannelse af frivillige tilsynsførende	255	
2.5.7. Ansættelse og uddannelse af frivillige bisiddere	256	
3. Delkonklusion	256	
Kapitel 15: Sammenfattende konklusion	257	
1. Er undersøgelsens formål og mål nået?	257	
1.1. Undersøgelsens mål	257	
1.1.1. Værgemålsloven	257	
1.1.1.1. Økonomiske værgemål	258	
1.1.1.2. Personlige værgemål	258	
1.1.2. De pårørendes viden om og holdning til værgemål/umyndiggørelse	260	
1.1.3. Pensionsadministration	261	
1.1.4. Dementes handleevne	261	
1.1.5. Hvem varetager de økonomiske og personlige forhold for hjemmeboende demente, der ikke er under værgemål?	262	
1.1.6. Hvilke problemer opstår der ved uformel varetagelse af dementes økonomiske og personlige forhold?	262	
1.1.6.1. Økonomiske forhold	262	
1.1.6.2. Personlige forhold	263	
1.1.7. Retstillingen for demente, der ikke er under værgemål	263	
1.1.7.1. Økonomiske forhold	264	
1.1.7.2. Personlige forhold	265	
1.1.8. Dementes retssikkerhed	265	
1.1.8.1. Tvingen offentlig omsorg/behandling	267	
1.1.9. Samspil mellem uformel og formel varetagelse af dementes forhold	268	
1.2. Undersøgelsens formål	268	
1.3. Retspolitiske anbefalinger	269	
Bibliografi	271	
Bogtips	275	
Forord	277	
Forside	281	
Udgivelsesdato	284	
Udgivelsessted	286	
Udgivelsesforlag	292	